

RENATI
CHOPPINI

ANDEGAVI I.C.

ET IN GALLICA CVRIA MAX.
ADVOCATI

DE SACRA POLITIA FORENSI
LIBRI III.

Ad HENRICVM III. Galliarum & Poloniz Regem,
Cum Indice Verborum, Rerumque locupletissimo.

Μέγα δὲ ἐστὶν ἔργον, Ἰταλῶν τε καὶ βασιλεία, ἢ μὲν τοῖς βασιλεῦσι ἀντιπροσενδύει, ἢ δὲ τῶν
ἀντιπροσενδύων ἐξαρχίσαντα καὶ ἐπιμακροτέρη.
Justin. Nouel. 6.

TERTIA EDITIO.

PARISIIS,
Apud Laurentium Sonnium, via Iacobæa,
in **Circino Aureo**

M. DC. IX.

CVM PRIVILEGIO.

CHRISTIANISSIMO
REGVM REGI ERRICO
III. VALESIO.

Renat. Choppinus, Fœlicitatem.

QUOD PRECATVS sum à Deo Opt. Max. (PRINCEPS SACRARIÛ.) vt Ecclesiasticam Politicam priscorum Regum virtute stabilitam, sed difficilimis hisce collapsam temporibus, restitui Orbi Christiano pateretur, id beneficio diuino immortalique tuo lator identidem promoueri. Externa enim Ciuilibus Ecclesie disciplina, cuius vindices se Maiores tui assertoresque prae-buerunt acerrimos, euersa erat propemodum huius effræni licentia seculi corruptioneque degeneris posteritatis. Ast tuæ nunc & prinata in Superos Pietati, & publica huius Imperij Curæ quantum tribui par est,

Externa Orti Ciuilibus
Ecclesie Politicæ.

Te Duce, si qua manent sceleris vestigia nostri,
Irrita perpetua soluent formidine Terras.

Duabus nempe illis Artibus vt initio parata est, ita retinetur reuocaturve in vsum Censura Regia, Politicæque Ecclesie ministrorum Observatio: Quum hæc iuncta demum inflectere sensus humanos Edicta queant ac Vita Regentis.

SCIO equidem de rebus Sacris iudicium esse Pontificum, non Principum: Quod & Leontius Tripolitanus antistes Constantio Imp. fertur in conuentu Episcoporum respondisse. At nemo quoque negarit, Regium istud esse Ciuiliūque Magistratum munus, Ecclesie decreta tueri, conseruare, tum latis legibus, omnes sacris addictos continere in officio: vrgendos etiam ad canonum Ecclesiasticorum, veterisque cultum discipline, Principali non minis auctori-tate quam Pontificali. Alterius sic altera possit opem res, & coniuuat amice

RENATI CHOPPINI ANDEGAVI I. C. ET

IN SVMMA PARIENSI
CVRIA ADVOCATI.

Ad venerandos Galliarum Pontifices.

ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ.

De mutuis Ecclesiastica, Regiæque Potestatis Officijs.

1

V M M V L T A diuinitus ad Ciuilem Societatem tuendam instituta sunt à Principibus Christianis: tum nihil præclariùs, quàm quòd has duas res paribus inuicem studiis coli voluerunt, & D E I immortalis Religionem, & Iustitiam Politicam: quæ

Quanta sit Religio ac Imperij alius & coniunctio.

habent commune aliquod vinculum, ac cognatione veluti quadam inter se continentur. Non modò enim distinctis operis Pontifices Religionem interpretando, Magistratus iura dicendo, Rempub. conferuarunt: sed mutua quoque alter ab altero subsidia rerum gerendarum petere consuevit.

2

N A M (vt à Sacerdotibus ordiamur) Hieremias pius vates monebat populum haud dubio Numinis instinctu, vt pro Regis sui salute preces votaque effunderet. Daniel item interpret Diuùm deflebat ærumnas Iudaicæ Reipub. edebatque grauissimas conciones de futuris Principatum, vel horum conuersionibus, vel illorum euerfionibus. Similiter apud Babylonios, Ezechiel haud leuiori agebatur reparandæ Urbis cura, quàm Ecclesiæ restituendæ. Ex quo sollicitos de Politis mortalium sacros Vates possis agnoscere. Eadem quippe in Patriam propensa voluntate, Zacharias Προφήτης urgebat peræque Ciuitatis, vt Aggæus Templi instaurationem. Christi dehinc temporibus, commendati sunt à B. Paulo Ecclesiasticis precibus Ciuiles Gubernatores, vt sub eorum Ditione piam ducamus vitam ac tranquillam. Tunc enim conuenientes de morte pro-

Ecclesiæ, votis nec occupatis, pro salute Principum Supers supplicat.

Zachariæ Prophetæ verus Politicus.

Primi Christiani.